

Dokumentet gäller inom organiserad
prostatacancertestning i norra sjukvårdsregionen
Giltigt från 25-02-06
Innehållsansvarig Johan Styrke, processledare OPT
Granskad av Ove Andréén
Version 4

Rutin för PSA-provtagning inom organiserad prostatacancertestning (OPT) för primärvårdslaboratorier och Lab-enheter i region Jämtland Härjedalen

Syfte

Säkerställa att alla som väljer att genomgå utredning inom organiserad prostatacancertestning (OPT) utreds enligt nedanstående rutiner.

Bakgrund

Beslut att införa organiserad prostatacancertestning i Norra sjukvårdsregionen togs av respektive hälso- och sjukvårdsnämnd under 2022.

Målet är att prostatacancertestning ska utföras på ett strukturerat, jämlikt och kvalitetssäkrat sätt med möjligheter till testning för alla män i regionen. Denna regionala tillämpning bygger på nationella rekommendationer om OPT samt det nationella vårdprogrammet för prostatacancer.

Innan provtagning

- Alla 50- och 56-åriga män får från och med 2023 ett erbjudande om att lämna PSA-prov inom ramen för OPT. I region Jämtland-Härjedalen inkluderas även 62-åringar.
- Brevet till mannen fungerar som ett underlag för upplägg av beställning provbunden i Cosmic.
- Mannen har fått ett brev där det framgår att PSA-provet kan tas på sin *sin hälsocentral* inom sex veckor. I praktiken ligger beställningen kvar tre månader innan den makuleras. Om mannen inte har lämnat prov inom tre månader men ändå vill delta kan han vända sig till OPT-kansliet.

OPT-PSA (S-PSA) kan tas på alla hälsocentraler och laboratorieenheter på sjukhusen inom regionen som är anslutna till Cosmic. Enheterna ska erbjuda tider som för annan provtagning via tidsbokning eller på drop-in.

Deltagare *ska* ha med sitt erbjudandebrev och legitimation till den provtagande enheten. För tidsbokad provtagning sker registrering i självbetjäning alternativt i reception innan provtagning.

Provtagning

- För att delta i OPT krävs att deltagaren har med sitt erbjudandebrev.
- Provtagare lägger upp beställning provbunden för klinisk kemi i Cosmic och anger OPT prostatacancertestning som beställande enhet.
- Beställare och svarsmottagare är Miryam Condé (sjuksköterska) och finns upplagd så att primärvården kan välja henne i vallistan för beställare.
- S-PSA tas enligt samma rutiner som övrig PSA-provtagning.
- Kontrollera legitimation och att personnummer stämmer med erbjudandebrevet.
- Provtagaren följer enhetens rutiner för att få ut etikett för märkning och hantering av provrör.

Skicka provrör på analys

- Hantering och transport sker enligt sedvanliga rutiner för analys av blodprover.

Dokumentation och kostnader

- Ingen dokumentation i journalen krävs.
- Provtagningen är gratis för deltagaren
- Analyskostnaden debiteras kirurgmottagningen, Östersunds sjukhus.
- Deltagaren får ett svarsbrev från kansliet för prostatacancertestning norr och kan läsa sina provsvar via 1177.

Mer information

[Organiserad prostatacancertestning i norra sjukvårdsregionen på cancercentrum.se.](#)

[Blodprov PSA på 1177.se.](#)

Kontakt vid frågor:

Telefon: 090-785 68 79

Funktionsbrevlåda för vårdpersonal:

prostatacancertestning.norr@regionvasterbotten.se